

Rock-musiikin vaikutus kuuntelijan identiteettiin

Matilda Haavisto

Kandidaatintutkielma

Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, musiikkitiede

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Humanistinen tiedekunta

Turun yliopisto

Toukokuu 2025

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä

Kandidaatintutkielma

Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, musiikkitiede

Matilda Haavisto

Rock-musiikin vaikutus kuuntelijan identiteettiin

Ohjaaja: Milla Tiainen

Sivumäärä: 22

Päivämäärä: 28.5.2025

Keskityn tutkielmassani rock-musiikin vaikutukseen yksilön ja yhteisön näkökulmasta. Tutkimukseni keskittyy 1960-, 1970- ja 1980-luvun rock-musiikkiin ja kyseisten aikakausien musiikin ”skeneen”. ”Skene” on slangisana, joka tarkoittaa alakulttuuripiiriä, esimerkiksi tässä tapauksessa musiikki- ja muotipiiriä. Tutkielmani keskittyy nykypäivän Suomeen ja ympäröivään maailmaan, jossa 1960-, 1970- ja 1980-luvun rock ’n roll tunnetaan retro- ja vintage-musiikkina sekä -piirinä. Vintage-yhteisö on tutkimuksessani suuressa osassa, ja pyrin sitä tutkimalla selvittämään rock-musiikin roolia yksilön ja yhteisön jokapäiväisessä elämässä ja siinä, miten se lopulta näkyy kuuntelijan identiteetissä. Tutkin identiteettiä etenkin pukeutumisen ja elämäntyylin näkökulmasta, jotta saisin hyvän kuvan siitä, millaisena rock-musiikki esiintyy kuuntelijan elämässä ja arjessa. Tutkin siis musiikin roolia kuuntelijan jokapäiväisessä elämässä ja pyrin löytämään musiikin yhteyksiä ihmiseen sosiaalisten ja henkilökohtaisten siteiden kautta. Aineistoni koostuu tutkimuskirjallisuudesta ja kolmesta haastattelusta, jotka suoritan sekä kasvotusten että internetin välityksellä välimatkojen takia. Suoritan haastattelut muun muassa vintage-yhteisön jäsenillä, ja pyrin haastattelujen avulla saamaan kokonaisvaltaista kuvaa rock-musiikin roolista haastateltavien elämässä, tutkien sitä miten kyseinen genre näkyy osana heidän identiteettiään. Haluan tutkimuksellani lisätä tietoa musiikin kyvystä vaikuttaa kuuntelijaan sekä sosiaalisella että yksilöllisellä tavalla, ja nostaa esiin kysymyksiä liittyen musiikin voimaan ja vaikuttamisen eri ulottuvuuksiin.

Avainsanat: Identiteetti, rock, skene, tyyli, fanitus, elämäntyyli, yhteisö

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
1.1	Tutkimusaihe ja sen merkitys	4
1.2	Tutkimuskysymykset	5
1.3	Käsitteet	5
2	Tutkimuksen tausta	7
2.1	Vintage-yhteisö	8
2.2	Vintage-tyylit	9
2.3	Fanikulttuuri	11
3	Tutkimusasetelma	13
3.1	Metodologia	13
3.2	Haastattelut menetelmänä	14
4	Haastattelut	16
5	Yhteenveto	20
6	Lähteet	21

1 Johdanto

1.1 Tutkimusaihe ja sen merkitys

Huomaan usein kysyväni itseltäni, miten musiikki vaikuttaa meihin. Kysymys on laaja, ja se pitää sisällään paljon monipuolista tietoa. Tämä kysymys herää minussa usein arkipäiväisissä tilanteissa, kuten kuunnellessani musiikkia samalla kun laittaudun, pistäessäni taustalle musiikkia laittaessani ruokaa tai valitessani biisin sosiaalisen median julkaisuun itsestäni. Kaikissa näissä tilanteissa musiikki vaikuttaa minuun tavalla, joka saa minut pohtimaan itseäni ja suhdettani kuuntelemaani musiikkiin. Huomaan, miten musiikki auttaa minua keskittymään tekemiseeni sillä olen luonut itsestäni ja lempimusiikistani yhdistyvän kuvan itselleni. Lempimusiikkini auttaa minua ilmaisemaan itseäni tämän suhteen takia, ja huomaan usein pohtivani onko kaikissa ihmisissä mahdollista nähdä heidän lempimusiikkinsa vaikutus, sekä ulkoisesti että sisäisesti. Miten musiikkimaku näkyy erilaisissa ihmisissä? Onko lempimusiikilla vaikutus yksilön minäkuvaan ja identiteettiin?

Mietin tilannetta, jossa laittaudun valmiiksi esimerkiksi illanviettoon. Kuuntelen samalla musiikkia, ja lempikappaleitani. Musiikkimakuni mukailee rock 'n' rollia 1960-, 1970- ja 1980-luvuilta. Huomaan meikkaavani itseni tyyllillä, jossa pystyn näkemään suosikki julkisuuden henkilöitäni, pääasiassa artisteja, tai tyyllillä, jossa heijastuu kuuntelemani musiikin ajan henki. 1960-luvun vahva meikki: Silmiä suurentavat ripset ja kajaali, jossa jäljittelen muun muassa Twiggyä ja Priscilla Presleytä. Sekä 70- että 80-luvun rock-tähdillä ja nuorisolla nähty tupeerattu ja vapaana liehuva tukka. Leveälahkeiset housut 60-luvun lopulta ja 70-luvun alulta, ja farkkukangasta mukailemaan 70- ja 80-luvun unisex-muotia. Kuuntelemani musiikki vie minut ajassa taaksepäin menneisiin meikki- ja vaatetrendeihin. Se innostaa minua ilmaisemaan itseäni tyyllillä, jossa näkyy ihailemani artistit ja julkisuuden henkilöt. Musiikki heijastaa aikaansa, joten laittautuessani jopa tajuamattanikin lempimusiikkini ”näköiseksi”, tulee mennyt aika näkymään kasvoillani ja vaatteillani. Se saa minut pohtimaan sitä, miten tunnen itseni naiseksi, ja miten rock-musiikki vaikuttaa sukupuoli-identiteettini kokemiseen. Katsoessani taaksepäin elämäni pystyn näkemään musiikin eri aikakausien vaikutukset ei pelkästään ulkonäössäni vaan myös ajatusmaailmassani ja minäkuvassani. Voisin sanoa musiikin vaikuttaneen minuun juuri sinä aikana vahvinten, kun oma identiteettini oli kehitty-mässä, ja etsin ympäriltäni millainen ihminen ja nainen oikein olen. Kuka olen, millainen olen, mistä olen intohimoinen ja mikä on auttanut minua rakentamaan omaa tyyliäni, jolla

ilmaisen itseäni koko maailmalle. Pohdin tässä tutkielmassa, voiko lempimusiikiltaan näyttää, ja miten se vaikuttaa kuuntelijan identiteettiin.

Olen laatinut tutkielmaani varten haastatteluja päästäkseni rock-musiikin vaikutuksen ytimeen. Haastattelin kolmea eri henkilöä, joista kaksi on aktiivisia toimijoita Instagramin vintage-yhteisössä. Näissä haastatteluissa pyrin saamaan tietoa haastateltavien rock- ja vintage-harrastamisesta, ja siitä, miten heidän kuuntelemansa musiikki näkyy heidän arjessaan ja tyylissään tuoda itsensä esille. Haastatteluissani keskityin musiikin henkilökohtaisiin vaikutuksiin ja muodin eri ulottuvuuksiin, sekä tyylien yhtenäisyyksiin ja siihen, mitä ne kertovat. Aioin haastattelujen pukeutumiskysymyksien lomassa perehtyä aikalaiseen muotiin, johon rock-musiikki ja -bändit vaikuttivat (1960-, 1970- ja 1980-luku) jotta voin verrata sen samantyyppisyyttä nykypäivän vintage-ihmisiin.

1.2 Tutkimuskysymykset

Tutkielmassani pohdin sitä, *miten rock-musiikin kuuntelu näkyy osana kuuntelijan identiteettiä, ja miksi näin on*. Pohjana on ihmisten henkilökohtainen side musiikkiin ja se, millaiseksi yksilö sen kokee. Esittämällä haastatteluissani haastateltavilta kysymyksiä liittyen heihin itseensä ja heidän kokemuksiinsa, pyrin saamaan vastauksia tutkielmani pääkysymykseen. Tutkin haastatteluiden ja muun aineiston pohjalta sitä, kuinka vahva on musiikin kyky muodostua osaksi kuuntelijaa ja heijastua heistä eteenpäin ympäröivään maailmaan.

Yhtenä isona aiheeni kysymyksenä oli idolisointi ja idolit. Idolisoinnin kohteena ovat tässä tapauksessa usein rock-laulajat sekä -bändit ja heidän estetiikkansa vaikutus kuuntelijoihinsa, pääasiassa juuri fanikulttuurin keskiössä. Tätäkin yhteyttä tutkin haastatteluissani, sekä sitä, millaisia suhteita musiikkiin voi olla, ja miten henkilökohtaiseksi yksilö kokee esimerkiksi muodin ja oman tyylin musiikin kuuntelun harrastamisessa. Yksilöiltä on syytä kysyä, millaisen matkan oma identiteetti on käynyt, ja mikä on vaikuttanut sen muodostumiseen. Pohdin tutkielmassani myös sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen roolia rock-musiikissa, ja sitä, miten rockin kuuntelijat paikantavat sukupuolensa musiikin avulla, liittyen siihen miten he kokevat itsensä ihmisenä.

1.3 Käsitteet

Käytän tutkielmassani paljon käsitettä identiteetti. Identiteetti on psykologinen termi, jonka määritelmiä on monia, mutta keskeisimmät määritteet ovat seuraavat: Yksilöiden tai

yhteisöjen olemusta ja ominaislaatua (suhteessa muihin yksilöihin ja yhteisöihin) määrittävien erityispiirteiden ja ominaisuuksien kokonaisuus, ja yksilön tai yhteisön käsitys itsestään kulloisessakin sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä. Identiteetti on alati muokkautuva ja yksilölle henkilökohtainen asia, joka on kulttuurillisten sekä yhteiskunnallisten kontekstien, sosiaalisten suhteiden, henkilökohtaisten kokemusten ja biologisten ominaisuuksien myötä rakentuva asia. Persoonallinen identiteetti koostuu yksilön tärkeiksi kokemista osa-alueista, jotka määrittävät ja ylläpitävät käsitystä oman minuuden kokonaisuudesta ja ajallisesta jatkuvuudesta. (Tieteen termipankki 2025.) Identiteetti kuvastaa siis yksilön tai yhteisön käsitystä itsestään, jonka rakentumisessa ovat auttaneet tärkeiksi muodostuneet asiat, kokemukset ja itsensä määrittelemistä tukevat ominaisuudet.

Fanittaminen tai fanitus on englannin kielestä peräisin oleva käsite (eng. *fan, being a fan of something*), joka tarkoittaa jonkin asian, aatteen, henkilön tai esimerkiksi bändin tai urheilujoukkueen ihailua ja aktiivista tukemista ja seuraamista (Cambridge Dictionary 2025). Mark Duffettin mukaan fandom (fanikunta) on kompleksi asia, jota tutkimalla voidaan selvittää miksi länsimaisen yhteisön siirtyessä yhä enemmän digitaaliseen maailmaan yksilöt rakentavat entistä enemmän henkilökohtaisia identiteettejään heidän nauttimien mediatuotteiden ympärille. Fanittaminen on siis usein liitettynä oman identiteetin koostumiseen ja rakentamiseen yksilön ihailun kohteiden avulla. Fani-termin historia on uskonnossa, jolloin 1600-luvulla Englannissa kiihkeitä uskovaisia nimitettiin faneiksi, lyhenteenä sanasta fanatic. Vuosituhat myöhemmin siitä tuli keskeinen termi Yhdysvalloissa, jossa journalistit kuvailivat baseballkatselijoiden intohimoa. Tätä termiä käytettiin myöhemmin kuvaamaan intohimoisia elokuvien ja äänitetyyn musiikin yleisöjä. (Duffett 2013: 3–5.)

2 Tutkimuksen tausta

Aihettani on tutkittu aiemmin, ja siitä löytyy monia tutkimuksia, mutta suurin osa niistä ei liity varsinaisesti rock-musiikin rooliin identiteetin rakentumisessa ja jokapäiväisessä elämässä. Aiempi tutkimus on keskittynyt laajalti musiikin vaikutukseen yksilön ja yhteisön identiteettien rakentumisessa, mutta suoranaisesti rockin vaikutuksesta on hiukan haastavampaa löytää tutkimusta, etenkin suomeksi. Materiaalia tässä tapauksessa ei juurikaan ole. Siksi koen tutkimukseni tärkeäksi. Esimerkiksi Tia DeNora on tutkinut musiikin roolia identiteetissä ja jokapäiväisessä elämässä vuonna 2000 julkaistussa kirjassaan *Music in Everyday Life*. John Connell ja Chris Gibson tutkivat populaarimusiikkia, identiteettiä ja paikkaa vuonna 2003 julkaistussa kirjassaan *Sound Tracks: Popular Music, Identity, and Place*. Olen tutkinut näitä materiaaleja ja heidän tutkimuksiaan musiikin roolista ihmisen elämässä, ja ne ovat nousseet tutkimukseni kannalta tärkeiksi lähteiksi. Rockia, etenkin valitsemani aikakauden rockia, on lähinnä tutkittu artistikuvan kuvaamisella ja musiikkitutkimuksella, jolla pyritään avaamaan musiikin viestintää. Yritettyäni löytää lähteitä tutkimukselleni, huomasin, että aiempaa tutkimusta rock-musiikin vaikutuksesta kuuntelijan identiteettiin löytyy yllättävän vähän.

DeNoran kirjassa *Music in Everyday Life* (2000) tekstistä on löydettävissä vastauksia, tai vähintäänkin apua liittyen aiheeseeni. DeNora tutkii musiikkia sosiaalisena välineenä. Tutkittaessa musiikin roolia ja sen ilmenemistä jokapäiväisessä elämässä DeNora perehtyy musiikin sosiaalisuuden merkitykseen ja siihen, miten voimme kokea itsemme musiikin kautta. DeNora kirjoittaa siitä miten musiikillisten montaasien rakentaminen ja levittäminen on tietyllä tapaa osa mielihyvän luomisen, hallintakeinojen ja oman sekä ryhmäidentiteetin rakentumisen strategioita (DeNora 2000: 16). Liittyen tähän DeNora kertoo musiikkiterapiasta, jossa keskitytään musiikin rooliin rauhoittavana tekijänä, jolloin ihminen luo musiikista omanlaisiaan montaaseja, joihin turvautua. Tässä pääsemme lähelle kysymyksiä ja vastauksia liittyen siihen, millä tavoin musiikki meissä muotoutuu ja mitä se meille tarkoittaa.

DeNora kertoo, että musiikilla saattaa olla vaikutus siihen, miten ihmiset käsittävät oman kehonsa, miten he rakentavat itsensä, miten he kokevat ajan kulumisen, mitä he tuntevat itsensä, muut ja eri tilanteet. Musiikki siis vaikuttaa siihen, miten koemme itsemme ja esitämme sen, sekä siihen, miten koemme tunteemme ja ajan kulumisen. Musiikin ehdotetaan olevan tapa käsitellä ajan kulumista, ja tätä tutkitaan kirjassa musiikkiterapian myötä. Tämä nostattaa lisäkysymyksiä siitä, miten ihmiset ovat kokeneet musiikin roolin elämässään eri ikäisenä,

kasvaessaan esimerkiksi teinistä aikuiseksi. DeNora tuo esiin vuonna 1998 D. Sheridanin suorittaman massakyselyn, jossa Yhdistyneessä Kuningaskunnassa lähetettiin postissa kysely 500 ihmiselle liittyen musiikkitottumuksiin (DeNora 2000: 47). Pääkysymyksenä toimi ”Voisitko kertoa meille sinusta ja musiikista?”¹ (Kirjoittajan käännös) (John Slobada 1998). Vastaukset musiikin roolista vastaajien elämissä pystyttiin rajaamaan kuuteen temaattiseen osioon: muistot, henkisyys, aistilliset asiat kuten mielihyvä, tunteiden säätely ja luominen ja aktiviteetit kuten nukkuminen ja liikunta. Tulokset viittaavat siihen, että musiikin rooli on auttaa ihmistä säätelemään ja ylläpitämään sosiaalikultuurillisia käytäntöjä, tunteita, muistoja, ja identiteettiä. Tämä herättää kysymyksiä liittyen musiikkiin kokemuksena, kuten siihen, onko kokemus yksityinen vai jaettu, ja siihen kuinka subjektiivista musiikki on. Kokemukset ovat tutkimuksen mukaan samankaltaisia, mutta toki kaikki erilaisia ja yksityisiä. Musiikki yksityisenä kokemuksena alleviivaa sen vaikutusta identiteettiin rakentavana tekijänä.

2.1 Vintage-yhteisö

”Vintage” on englanninkielinen termi, joka tarkoittaa pääasiassa menneiden vuosikymmenien esineitä ja vaatteita, yleisimmin muotia. Vintage on substantiivi tietyn vuosikymmenensä muotia tai tyyliä edustavista vanhoista vaatteista tai tuotteista (Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy, 2024). Vintage on yleinen käsitys vanhoista tuotteista tai vaatteista, jota ihmiset keräilevät tai ostavat satunnaisesti. Vintage-yhteisö (eng. *vintage-community*) koostuu ihmisistä, jotka keräilevät vintage-vaatteita ja -tuotteita harrastuksenaan ja pukeutuvat vintage-tyyliin, riippuen valitsemastaan vuosikymmenestä. Vintage-yhteisön jäsenet ovat usein yhteydessä toisiinsa, ja muodostavat suhteita sillä heitä yhdistää sama harrastus ja sama mielenkiinto tiettyä vuosikymmentä kohtaan.

Musiikin vaikutus yksilön omaan tyyliin tarvitsee usein inspiraatiota ja estetiikkaa, jota ihailla, ja jota on halu toteuttaa uudelleen. Muun muassa internetin alustoilla, kuten Instagramissa, vintage-yhteisön jäsenet jakavat kuvia itsestään pukeutuneena vintage-tyyliin ja esitelläkseen uusimpia vintage-löytöjään. Oltuani itsekkin osana vintage-yhteisöä Instagramissa, koin tietynlaisia kokemuksia, joita monet muutkin jäsenet ovat jakaneet. Oman kokemukseni mukaan, kyseisellä yhteisöllä on myös tapa muodostua niin sanotuksi turvapaikaksi, jossa jäsenet voivat uppoutua menneen ajan tyyliin ja kuvitella elävänsä kyseiseen aikaan. Vintage-yhteisössä toimiminen, kuten monessa muussakin fanittamiseen perustuvissa

---

¹ “Please could you tell us about you and music?”

yhteisössä toimiminen, liittyy vahvasti eskapismiin. 'Eskapismi' tulee ranskan kielen sanasta 'escapisme', joka juontaa englannin sanasta 'escape'. Sana tarkoittaa todellisuudesta pakene- mista ja pyrkimystä päästä eroon jokapäiväisen elämän stresseistä ja paineista. (Suomi Sana- kirja 2025.) Yhteisön jäsenet usein pyrkivät elämään tai haaveilemaan menneessä ajassa ole- misesta, oltuaan mahdollisesti pettyneitä nykyaikaan, tai yksinkertaisesti vain kokevat enem- män tyydytystä menneestä ajasta. Joka tapauksessa vintage-yhteisössä toimiminen ja kommu- nikoiminen on jäsenille tapa kokea yhteisöllisyyttä.

2.2 Vintage-tyylit

Tyyli, joita vintage-yhteisössä suositaan ovat siis tyylejä, jotka ovat olleet menneenä aikana suosittuja. Tutkimukseni tapauksessa perehdyin 1960-, 1970- ja 1980-luvun, etenkin rock 'n' roll -vaikutteisiin tyyleihän, ja kyseisiä vuosikymmeniä suosivaan vintage-yhteisöön In- stagramissa. Tutkin tyylejä, joiden mukaan yksilöt pukeutuvat ja miten se liittyy aikalaiseen musiikkiin. Musiikin yhteys pukeutumistrendeihin on usein fanikulttuurin tuotosta, ja aikalai- siin tyyleihän on aina ollut jokin vaikuttava tekijä. Tutkin seuraavaksi musiikin roolia pukeu- tumistrendeissä 1960-, 1970- ja 1980-luvuilla.

1960-luvun alussa naiset käyttivät muun muassa "hourglass shape"² -vaatteita, mutta olivat tyyleissään konservatiivisia. Artistit, kuten Leslie Gore, lauloivat päällään yksinkertainen ja konservatiivinen mekko ja korkokengät. Naisilla oli vahvaa ja näkyvää meikkiä ja isoksi tu- peeratut hiukset, jotka painottivat feminiinisyyttä ja siveellisyyttä, kuten Diana Ross and the Supremes. He auttoivat naisia muistuttamalla heitä leikkimään rohkeasti erilaisilla mekkotyy- leillä, väreillä ja muodoilla. (Ragan 2019.) Myös miesten tyyli muuttui radikaalisti 1960-lu- vulla, jonka pohjalla oli tarve haastaa perinteisiä normeja. (The Fashionisto 2025) Miesten uusi tyyli näkyi bändien kuten The Beatlesin ja The Monkeesin kuvissa. The Peacock Revolu- tion oli tyylikausi, jossa miehet mieltyivät voimakkaisiin väreihin ja näyttäviin vaatteisiin. 1960-luvulla monet valitsivat hyvin julkisesti pukeutua poiketen normista. (Victoria and Al- bert Museum 2025.) Nuorisoi halusi tehdä tämän tyyliuunnun muutoksen vastaiskuna van- hemman väestön muodille, joita he halusivat toistaa nuorisolla. Beatnikit ja Modit³ olivat

---

² Hourglass-shape eli tiimalasimuoto on naisen kehotyyppiä kuvaava muoto, johon kuuluu suuri povi, kapea vyötärö ja poven kokoa vastaava lantio.

³ Beatnikit olivat nuoria henkilöitä etenkin 1960-luvun Britanniassa, jotka eivät hyväksyneet yhteiskunnan nor- meja ja sääntöjä ja näyttivät tämän pukeutumisellaan. Modit, lyhenne sanasta modernists, olivat henkilöitä 1960- luvun alun Britanniassa, jotka pukeutuivat siististi ja tyylikkäästi sekä ajoivat tunnetusti skoottereilla. (Cam- bridge Dictionary 2025.)

erityisen suosittuja tyyliuuntauksia 1960-luvun alussa, jotka saivat suosionsa amerikkalaisesta soul- ja rhythm and blues -musiikista, ja inspiroivat bändejä kuten The Who, The Small Faces ja The Beatles. 60-luvun lopulla hippiliike kasvoi, ja painotti muita asioita kuin olla feminiininen ja ”pehmeä”. Artisti ”Mama” Cass Elliot vaikutti tyylillään, joka poikkesi siitä mihin oli aikaisemmin totuttu. Hänen hiuksensa ja meikkinsä oli luonnollisempaa ja vapaampaa, kuten Janis Joplinilla, joka edusti vahvasti hippityyliä. (Ragan 2019.)

1970-luvulla oli suuri vaikutus taiteilijoiden itseilmaisuun. Näin väittää The Walk -nimisellä nettisivulla julkaistu artikkeli ”The 1970’s, More Than Just Music: A Fashion Era”, jossa kirjoittaja Violette Dorff perehtyy vuosikymmenen musiikkivaikutteisiin tyyliin. Soft Rock eli pehmeä rocki pitivät sisällään bändejä kuten Fleetwood Mac, The Eagles ja the Carpenters. Soft Rock -tyyliin kuului musiikin ”grooven⁴” ilmentäminen pukeutumisessa ja ulkonäössä: pitkät hiukset, kukkakuviolliset puserot, farkkukangas ja cowboy-saappaat. (Dorff 2024.) Glam rock taas oli tyyliuunta, jossa nojaututtiin teatraalisiin, värikkäisiin, näyttäviin ja kimmentäviin asuihin. Glam rockia edustavat artistit kuten Elton John, Freddie Mercury, David Bowie ja Tina Turner esiintyivät näyttävissä asuissa ja vaikuttivat yleisönsä tyyliin pukeutua. Glam rock oli nimitys Britanniassa 1970-luvulla syntyneelle musiikilliselle liikkeelle, jossa korostettiin rocktähten ja konsertin spehtaakkelia. Glam rockissa, toiselta nimeltään glitter rockissa, oli yleistä, että miesartistit meikkasivat ja koristelivat itseään glitterillä ja naisellisilla vaatteilla. Esiintyjät omaksuivat teatraalisia persoonia ja musiikkiesitykset olivat usein avaruusteemaista futurismia. (Britannica 2025.) Glam rock ei ainoastaan tuonut mukanaan musiikkia, vaan myös artisteilleen ja faneilleen turvallisen tilan sukupuolen liukuvuudelle ja ekspressiivisyydelle musiikin ja muodin kautta. Myös Punk Rock vaikutti yleisönsä tyyliin ilmaista itseään 70-luvun loppupuoliskolla. Punk oli tyyliuunta, joka syntyi kapinaliikkeestä korporatiivista 70-luvun populaarimusiikkia vastaan. Artistit ja bändit kuten Patti Smith, The Ramones, The Clash ja Sex Pistols olivat suosittuja punkestetiikastaan, johon kuuluivat mustat nahkatakkit, tiukat farkut, villi kampaamaton tukka ja käytettynä ostetut vaatteet, joita revittiin ja ommeltiin täyteen merkkejä. (Dorff 2024.) 1970-luku oli monipuolinen ja tyyliltään muuttuva, ja musiikin eri tyyliuuntiin nojaava muodin kanssa.

1980-luvulla glam rock jatkui, jolloin bändit kuten Mötley Crüe, Guns ’n Roses ja Bon Jovi toivat vuosikymmenelle ikonista tyyliä: spandex-housut, tupeeratut hiukset ja raskas meikki.

---

⁴ ”Groove” on englanninkielinen slangisanonta, joka tarkoittaa suomeksi käännettynä esimerkiksi musiikista aiheutuvaa mielihyvää ja nauttimista.

Musiikilla oli suuri rooli vaikuttaessaan aikakauden tyyliin ja kuuntelijoiden itseilmaisuun. Eläinkuosi, nahka, neonvärit ja kimallus käänsivät päät. (Adair & Slevin 2023.) Vuosikymmenen rock-tyyliin kuuluivat bandanat, revityt teepaidat, kettinki, pitkät takatukat ja bootsit. Tämä näkyi rockin kuuntelijoissa kuten muissakin vuosikymmenissä.

Näitä vuosikymmeniä tutkiessa ymmärrämme musiikin ja artistien vaikutusta yleisöön kohtaan: musiikilla on kyky näkyä itseilmaisussa. Rockin vaikutus kuuntelijoihinsa näkyy myös siinä, miten genrestä tuli suosittua ja muuntui osaksi valtavirtaa: Se on vaikuttanut tyyliin ja muotisuuntauksiin 1960-, 1970- ja 1980-luvuilla. Rock-suuntaus näkyy usein kuuntelijassaan, ja sitä tutkimalla voi päästä syvälle itseilmaisuun ja identiteettiin.

2.3 Fanikulttuuri

Fanitus on tärkeä osa sitä, miten musiikki vaikuttaa kuuntelijan identiteettiin. Fanituksella on näin ollen myös usein yhteys siihen, miten yksilö päättää ilmasta itseään ulkoisella tyylillään. Tutkimukseni mukaan, eritoten haastateltuani rockin kuuntelijoita, sain selville, että rockin kuuntelijat usein fanittavat jotakin bändiä tai artistia, joka vaikuttaa näin heihin itseensä, ja heidän tapaansa ilmaista itseään ja kokea itsensä jonkinlaiseksi. Fanitutkimuksen avulla pääsee perehtymään ihmisen luonteisiin fanittamisessa ja faniuden perimmäiseen rooliin identiteetin rakentumisessa. Fanitutkimuksen avulla pääsee musiikin fanittamisen juurille ja idoli-soinnin piirteisiin. Artistien fanittaminen on vahvasti läsnä myös vintage-yhteisössä, jossa etenkin pukeutumisella pyritään heijastamaan oman lempiartistin tyyliä. Fanitutkimus auttaa ymmärtämään rockmusiikin kuuntelijoiden identiteettiä ja sen rakentumista yksilön tai yhteisön fanittaessa esimerkiksi jotain tiettyä bändiä.

Fanittaminen on yleinen kokemus, jossa yksilöt ymmärtävät jotain tärkeää identiteetistään ja intohimoistaan. Yhden tutkimuksen mukaan yli 75 prosenttia nuorista aikuisista on jossain kohtaa elämäänsä kokenut vetoa joltain kuuluisuutta kohtaan, ja yli puolet kertoi, että kuuluisa henkilö on vaikuttanut heidän henkilökohtaisiin käyttäytymisiinsä tai uskomuksiinsa. (Duffett 2013: 2.)

Nimitys ”groupie” (suomeksi käytetään myös nimitystä bändäri) kehittyi 1960-luvulla, ja sitä käytettiin kuvailemaan nuorta naista, jonka pyrkimyksenä oli luoda seksuaalinen tai romanttinen suhde heidän ihailemaansa rocktähteen. Groupiet olivat käytännössä fandomien malliesimerkkejä, joissa fanin suhde rocktähteen luotiin aidoksi, oikean elämän suhteeksi. Groupiet olivat 1960- ja 1970-lukujen rockin fanikuntien stereotyyppi nuorille, seksuaalisesti

vapautuneille naisille, joita musiikkilehdet kuten Rolling Stones käyttivät hyväkseen prosessissa, jossa halu ja itsetuntopaineet heijastettiin faneihin. (Duffett 2013: 40–41.) Groupiet ovat siis esimerkki faniuden muodostumisesta jokapäiväiseen elämään ja elämäntyyliin. Nämä rockin groupiet valitsivat elämän, jossa he tekivät ihailemistaan artisteista käsin kosketeltavia ja aitoja itselleen, näin muodostaen hyvin vahvan suhteen rockmusiikkiin. Fanittamisen eri ulottuvuudet ovat kytköksissä siihen, miten yksilö, fani, tai yhteisö, fandom, kokee suhteensa ihailemaansa asiaan kuten tässä tapauksessa rock-artistiin tai -bändiin. Fanittamisesta voi tulla elämäntyyli, ja se voi vaikuttaa yksilön arviointikykyyn, päätöksentekoon ja käyttäytymismalleihin.

3 Tutkimusasetelma

Käännyin tutkielmassani aineistojeni puoleen, kun pyrin rakentamaan tutkimustani entisestään. Jokaisen aineiston ja lähdekirjallisuuden pyrkimys on tuoda lisää rakennetta tutkimukselleni. Käytin omia tulkintojani, joita pohjustavat lähteet ja aiemmat tutkimukset. Haastattelut toivat paljon syvyyttä tutkimukselleni, ja aiempien tutkimuksien sekä teorioiden avulla pystyin tulkitsemaan vastauksia. Identiteetin rakentumista musiikin avulla voidaan siis tutkia perusteellisesti, ja rock-musiikilla on kyky tehdä vaikutus kuuntelijaan ja faniin sellaisella tavalla, joka muokkaa omaa käsitystä itsestään. Identiteetin paikantamista musiikissa tutkivat monet asiantuntijat, ja tähän identiteettiin kuuluu myös seksuaali- ja sukupuoli-identiteetti.

3.1 Metodologia

Käsittelen haastatteluissani muun muassa rockin kuuntelijoiden sukupuolikokemusta, ja sitä, miten he kokevat ja asettavat itsensä genreen, joka tulkitaan ja tunnetaan usein maskuliinisenä. Rock 'n' roll ymmärretään maskuliiniseksi genreksi, johon kuuluu tyypillinen heteronormatiivinen miehekkyyys sekä lavalla että levyllä. Toki etenkin 1970-luvulla artistit kuten David Bowie haastoivat tätä ahdasta muottia olemalla glam rockin androgyynisiä miehiä, joka toivat queer-kulttuuria näkyvämmäksi. (Buescher 2023.) Kirjassaan *Käsikirja sukupuoleen* (2015) kirjoittajat Tuija Saresma, Leena-Maija Rossi ja Tuula Juvonen avaavat sukupuolen representaatiota nais- sekä miestutkimuksessa. Maskuliinisuuden määrittelemineen on ongelmallista, mutta länsimaisessa kulttuurissa maskuliinisuuteen kytkeytyy tunteiden kontrollisuus, toiminnallisuus, hallitsevuus ja fyysinen voima. Rock-musiikissa ilmenee ennen kaikkea voima ja hallitsevuus, joita osoitetaan voimakkaalla musiikilla ja maskuliinisia piirteitä toistavilla lyriikoilla. Tällaiseen maskuliinisuuteen eivät kuulu feminiiniset piirteet, esimerkiksi emotionaalisuus ja empaattisuus. Maskuliinisuus ja feminiinisyys ymmärretään toistensa vastakohtiksi heteronormatiivisesta näkökulmasta katsottuna, haluissa, joihin liittyy heteroseksuaaliset tunteet ja omien ”sukupuolipiirteiden” esittäminen. (Jokinen 2015: 128–129.) Maskuliinisuus on rockissa näkyvä piirre, joka luo musiikista näin ihmismäistä ja ihmiselle tuttua, jotakin, minkä avulla voi kokea omaa sukupuoli-identiteettiään. Feminiinisyuden pelko ja maskuliinisuuden ylivalta ovat kiisteltävät asiat rockissa, sillä esimerkiksi glam rockin menestys toi uusia ulottuvuuksia rockin sukupuolittuneisuuden piiriin. Feminiiniset piirteet, ainakin ulkoiset sellaiset, tulivat osaksi rockia, ja artistit näyttivät faneilleen tietä sukupuolen moninaisuudesta. Rock ei ollut vain maskuliinista maskuliinisille miehille.

Sukupuolen representaatio näkyy myös rock-musiikissa. Representaatio tarkoittaa esitystä tai uudelleen esittämistä, jossa kuviin, objekteihin ja ihmisiin yhdistetään tietynlaisia merkityksiä. Tämä tapahtuma antaa samalla merkityksiä ympäröivälle maailmalle ja sosiaalisille suhteille. Tuottavuus viittaa siihen, että representaatiot eivät pelkästään heijasta yhteiskunnallisia arvoja ja ymmärryksiä, vaan osallistuvat niiden muotoutumiseen ja samalla kierrättämiseen. (Paasonen 2015: 39–41.) Representaatiot vaikuttavat näin myös yksilön käsityksiin ja arvoihin ja tapoihin käsitellä maailmaa. Tämä vaikuttaa myös yksilön minuuden kehittymiseen, ja identiteetin rakentumiseen. Rock-musiikilla on kyky representoida sukupuolta ja sukupuolen piirteitä, joiden avulla kategorioimme itseämme, esimerkiksi maskuliinisuuden tai feminiinisuuden avuin.

Populaarimusiikin avulla pystymme tutkimaan identiteetin ja paikan paikannusta yhteisössä sekä yksilönä. Connell ja Gibson (2003) tutkivat, miten populaarimusiikki vaikuttaa kokemukseemme identiteetistämme ja miten paikannamme itsemme sen avulla. Rockilla, kuten muillakin genreillä, on kyky luoda suhde kuuntelijaan tavalla, joka auttaa kuuntelijaa tutkiskellemaan omaa identiteettinsä. Rock-musiikki oli tutkimani aikana ajan populaarimusiikkia, ja nykypäivänä sitä kuuntelevat rockin ystävät. On syytä kyseenalaistaa musiikin paikkaa ja roolia maailmassa, ihmisten omakuvissa sekä itsensä ilmaisemisessa. Populaarimusiikki vaikuttaa kuuntelijoiden toimimisen ja itsensä ilmaisuun. (Connell & Gibson 2003.) Rockilla on edelleen rooli nykymaailmassa, mutta pohdin mitä sen niin sanottu ”kulta-aika” eli tutkimani aikakausi kertoo sen kuuntelijoista nykypäivänä, ja tutkin tätä etenkin haastatteluissani.

3.2 Haastattelut menetelmänä

Haastattelut ovat tiedonhankintamenetelmiä. Tutkimukseni haastattelumenetelmä on laadullinen eli kvalitatiivinen, jossa annan tilaa haastateltavan näkökulmille ja kokemuksille ja niistä koituville emootioille ja ajatuksille. Haastatteluissani ei ollut hypoteeseja, eli taustaoletuksia vastauksista. Aloitin haastattelut täysin avoimin mielin, valmiina minkä tahansa tyyliin vastauksiin. Haastattelujen tarkoituksena on ymmärtää maailmaa heiltä, jotka altistuvat sille. Siihen liittyvät vahvasti kokemusmaailma, merkitykset, erityisyydet ja muutokset, joita yksilö kokee. Haastatteluissa pyritään saamaan haastateltavan ääni kuulumaan, ja tätä ääntä käytetään tutkimuksessa luodakseen kokonaiskuvaa tutkittavasta aiheesta. Yksi haastatteluistani tehtiin kasvokkain, ja kaksi muuta etäyhteydellä välimatkan takia. Ensimmäinen suoritettiin Turun yliopiston tiluksilla, ja kaksi etäyhteydellä suoritettua haastattelua tehtiin Instagram-sovelluksessa. Minulla oli valmiina kysymykset, joihin haastateltavat vastasivat, ja olin

muotoillut nämä kysymykset siten, että niiden vastaukset toisivat hyvää rakennetta aiheelleni. Haastatteluni olivat puolistrukturoituja, eli kaikille haastateltaville esitettiin samat kysymykset liki samassa järjestyksessä.

4 Haastattelut

Suoritin tutkimustani varten kolme haastattelua. Haastattelujen keskiössä oli saada selville, miten rock-musiikki vaikuttaa kuunteliin ja hänen jokapäiväiseen arkeensa. Loin kysymyksiä, joiden avulla saisin tietoa siitä, miten yksilöt kokevat suhteensa rock-musiikkiin ja miten se näkyy heissä sekä arjessa, jota he elävät. Tunsin haastateltavista jokaisen, joista yhden tunsin hyvin entuudestaan, ja kahteen tutustuin internetin välityksellä muutama vuosi sitten. Haastateltavien nimet on vaihdettu tutkimusta varten. Haastattelukysymyksinä toimivat seuraavat:

1. Kuinka usein kuuntelet rock-musiikkia? (How often do you listen to rock-music?)
2. Millaiseksi koet suhteesi rockiin? (How would you describe your relationship with rock-music?)
3. Minkä ikäisenä aloit kuuntelemaan rockia? (How old were you when you began listening to rock-music?)
4. Millaisissa tilanteissa kuuntelet rockia? Esimerkiksi laittautuessa, kävellessä, rentoutuessa... Vaikuttaako se esimerkiksi tyyliisi kävellä tai laittautua? (In what situations do you listen to rock? (For example getting ready, walking, relaxing... Does it affect the way you walk or the way you get ready?))
5. Koetko että rockmusiikki vaikuttaa sukupuoli-identiteettiisi? Voitko tarkentaa? (Do you feel that rock-music affects your gender-identity? Could you elaborate on that?)
6. Onko sinulla jokin idoli, esimerkiksi artisti, jonka ulkoista tyyliä ja estetiikkaa pukeutumissellasi jäljittelet? (Do you have an idol, for example an artist, whose style and aesthetic you mimick in your own style?)

Kysymykset saivat sekä lyhyitä että pitkiä vastauksia jokaiselta kolmelta haastateltavalta, ja vastauksissa voi nähdä selkeitä yhtenäisyyksiä, mutta jokaisen kuuntelijan pystyy kuvailemaan yksilöksi, jonka suhde rock-musiikkiin on henkilökohtainen ja ainutlaatuinen. Haastatteluilla sain enemmän tietoa siitä, miten rockin kuuntelijat kokevat itsensä suhteessa heidän fanittamaansa musiikkiin. Pyrin olemaan johdattelematta haastateltavia ja pysymään suhteellisen neutraalina etenkin kasvokkain tehdyssä haastattelussa. Vastaukset paljastuivat hyvin hedelmällisiksi. Internetin välityksellä tehdyt haastattelut olivat kaksosia, joilta kysyin samat kysymykset mutta erikseen yksityisesti.

Haastateltavana olivat mies, iältään 23, ja naispuoliset kaksoset iältään 21. Nimet ovat vaihdettu tutkimusta varten Matiksi, Ceciliaksi ja Gabriellaksi.

Matti kertoi kuuntelevansa rock-musiikkia päivittäin. Kysyessäni Matin suhteesta rockiin, hän kuvaili sitä itselleen merkityksellisemmäksi genreksi, jota suurimman osan ajasta kuuntelee eniten. Aikanaan innostuessaan kuuntelemaan rockia, se auttoi häntä muovaamaan omaa miänakuvaansa ja erottumaan tietyllä tapaa joukosta. Rockia hän alkoi kuuntelemaan oma-aloitteisesti noin 15-vuotiaana, mutta toki kuuli sitä jo lapsena vanhempien vaikutuksesta. Rock-musiikkia hän kertoi kuuntelevansa useassa eri tilanteessa, mutta etenkin sellaisissa, joissa on liikettä, esimerkiksi kävellessä. Tällöin hän tuntee rockin rytmin. Hän kuuntelee sitä myös rauhoittuessaan, mutta tällöin erilaista rockin alalajia. Hänen tyylinsä kävellä riippuu myös siitä, millaista rockia hän kuuntelee. Matti mainitsi hänellä olevan tiettyjä kävelybiisejä, joista hän antaa esimerkiksi The Doorsin Roadhouse Bluesin. Illanviettoon lähtiessä hän kuuntelee rockia, jonka avulla hän hakee fiilistä, ja jonka hän kokee vapauttavan ja avaavan lukkoja. Hän kokee, että rock-musiikilla on suurikin vaikutus hänen sukupuoli-identiteettiinsä. Maskuliinisuus pystytään vuorovaikuttaa itsevarmuuden kautta, mutta etenkin glam rock on auttanut häntä ymmärtämään, että sukupuoli ei ole vain tietynlaista, vaan siihen mahtuu paljon enemmän kuin yksittäiset käsitykset. Se avasi hänelle maskuliinisuutta ja toimi siltana siihen, ettei hän koe maskuliinisuutta niin kapeana. Idoleikseen ja artisteikseen, joiden tyylistä ja estetikasta Matti ottaa mallia, hän mainitsi David Bowien, Rolling Stonesin ja Led Zeppelinin. Hän kokee saaneensa vaikutteita monista eri rock-alakulttuureista, kuten punkista. Moni rockin osa-alue puhuttelee häntä. Rock, ja etenkin David Bowie, on auttanut häntä ymmärtämään, ettei hänen tarvitse lokeroitua mihinkään. David Bowie on esimerkillään ollut todella merkittävä hänelle myös tyyllillään, joka sanoo, että vaatteet ovat vain vaatteita, eikä niillä ole sukupuolta⁵.

Cecilia kertoi kuuntelevansa rock-musiikkia hyvin usein - joka päivä ja joka sekunti, siitä hetkestä asti, kun hän herää, siihen hetkeen, kun hän menee nukkumaan. Rock 'n' roll musiikki on suuri osa hänen jokapäiväistä elämäänsä. Cecilia kuvaili suhdettaan rockiin syväksi, intohimoiseksi ja vahvaksi. Hän kertoi rock 'n' rollin olevan hyvin tärkeä osa hänen elämäänsä ja identiteettiään. Cecilia kertoi Matin tavoin rock-musiikin olleen osa hänen lapsuuttaan, mutta siitä muodostui vielä tärkeämpi hänelle aikuisuudessa. Nykyään rock 'n' roll ei ole hänelle

---

⁵ David Bowie oli tunnettu pukeutumisestaan, jossa hän yhdisteli miesten ja naisten vaatteita ja toimi näin androgynian ja queer-kulttuurin perustana julkisuudessa. (Anne Buescher, *Medium, David Bowie — The Father of Modern Androgyny*, 2023)

vain musiikkigenre, vaan myös osa sitä kuka hän on ja miten hän näkee itsensä. Cecilia kuuntelee lempi rock-musiikkiaan, kun hän herää, jotta voi aloittaa päivänsä parhaalla mahdollisella tavalla. Hän tekee päivittäisiä askareitaan kuten opiskelua ja liikunnan harrastamista kuunnellen samalla rockia, ja mainitsi, että etenkin urheillessa on paras hetki kuunnella rockia, koska se motivoi häntä. Cecilia rakastaa 1980-luvun hard rock ja glam metal naisia, ja hän yrittää toistaa omassa tyyliissään heidän piirteitään – hiukset, meikki, vaatteet. Rock 'n' rollilla on suuri vaikutus siihen, miten hän esittää itsensä. Se auttaa häntä tuntemaan itsensä itsevarmemmaksi, valmiiksi “kohtaamaan maailman” parhaalla mahdollisella otollalla.

Cecilia kertoi, että rock-musiikki vahvistaa hänen sukupuolikokemustaan. 1980-luvun musiikkivideoiden ”vixenit⁶” inspiroivat häntä, ja hän kertoi, että juuri kyseiset naiset saavat hänet ajattelemaan, että naisilla on kyky tehdä kaikesta kauniimpaa. Se on yksi syistä, miksi hän rakastaa olla nainen. Hän kuvailee rock 'n' rollin naisia legendaarisiksi. Jokainen heistä oli mahtavassa ja tärkeässä roolissa rock 'n' roll skenessä, ja he loistivat omalaatuisilla tyyleillään, ja Cecilia kertoi ihailevansa heitä paljon tämän takia. Artisteja, joita Cecilia ihailee, oli monta. Hän luetteli muun muassa näyttelijämalli Tawny Kitaenin, Bobbie Brownin ja Paulina Poriskovan suosikeikseen. Hän mainitsi myös Vixen-bändin jäsenten olevan suuri inspiraationlähde hänelle.

Gabriella, kuten Matti ja Cecilia, kertoi kuuntelevansa rockia joka päivä. Hän kuvaili rockia itsensä ”jatkeena”, ikään kuin hän olisi syntynyt sen kanssa. Rock 'n' roll auttaa häntä olemaan oma aito itsensä, ja musiikilla on hänen mukaansa kyky muistuttaa häntä siitä, kuka hän on. Rock-musiikki tuntuu hänestä ”vanhalta ystävältä”, jonka kanssa hän käy läpi elämän ylä- ja alamäet. Samaan tapaan miten hänen kaskoissiskonsa vastasi, Gabriella kuvaili kuuntelevansa musiikkia heräämisen hetkestä nukkumaanmenoon. Hän aloittaa päivänsä sillä, jotta saisi itselleen energiaa päivään. Gabriella kuuntelee rockia myös meikatessaan ja pukeutessaan sekä laittaessaan hiuksensa, kaikki 1980-luvun retrotyyliin. Hänen mukaansa kyseinen musiikki auttaa meitä tuntemaan itsemme itsevarmoiksi, jotta saamme haluamamme tehtyä, ja saamme ilmaistua itsemme maailmalle haluamallamme tavalla. Gabriella alleviivaa rockin positiivista vaikutusta hänen elämässään. Kysyessäni rockin roolista sukupuoli-identiteetissä, Gabriella puhkesi pitkään vastaukseen, jossa hän puhui rockin vaikutuksesta hänen kokemuksestaan itsestään naisena, miten ylpeä ja onnekas hän on ollessaan nainen. Rock 'n' rollissa,

---

⁶ ”Vixen” on sana, joka tarkoittaa suoraan englannista käännettynä naispuolista kettua, mutta sen merkitys on slangissa hyvännäköinen, seksuaalisesti latautunut ja vapaasieluinainen nainen. (Merriam-Webster, 2025)

esimerkiksi rakkauslauluissa, naiset ovat usein inspiroivia muusia. Gabriella mainitsee myös naisista koostuvia rockbändejä, jotka ilmaisevat sen, että naiset osaavat ”rokata” ja olla aivan yhtä lahjakkaita mitä miehet. Kuten siskonsa, Gabriella mainitsi videoissa esiintyvät vixenit, jotka hänen mielestään ilmaisevat sen miten ainutlaatuista kauneus ja feminiinisyydet ovat.

Gabriella sanoo, että vaikka monet näkevät rock ’n’ rollin maailman ja skenen maskuliinisena ”miesten maailmana”, rock ’n’ rollin naiset voivat olla älykkäitä, vahvoja ja feminiinisiä ilman että heidän tulisi näyttää maskuliinisilta tullakseen otetuiksi vakavasti ja kunnioitetuiksi. Idoleikseen ja artisteikseen Gabriella mainitsi monia naisia, jotka muistuttavat häntä siitä, kuinka vahvoja, lahjakkaita ja kyvykkäitä naiset ovat. Hän luetteli: Jan Kuehnmund yhtyeestä Vixen, Ann Wilson yhtyeestä Heart, Tina Turner, Dolly Parton, Christina Applegate, Andie MacDowell ja Vanity eli Denise Matthews nimetäkseen muutaman.

Sain kaikista haastatteluista mielenkiintoisia vastauksia, jotka muistuttivat paljon toisiaan. Toki rockilla oli myös erilaisia rooleja haastateltavien elämässä. Kaksoset kertoivat miten rock-musiikki auttaa heitä pääsemään arkiaskareista läpi, ja Matti taas hakee rockilla itselleen hyvää olotilaa ja meininkiä. Oli kuitenkin selvää, että rock-musiikki on vaikuttanut haastateltavien minäkuviin ja identiteetteihin, jokainen omalla henkilökohtaisella tavallaan.

5 Yhteenveto

Kysymys siitä, miten rock vaikuttaa kuuntelijan identiteettiin on tämän ja monen muun tutkimuksen mukaan monipuolinen ja tutkimusaikaa vaativa, jotta vastauksesta tulisi kattava.

Rock on minkä tahansa muun musiikkigenren tavoin oman fanikuntansa omaava ja artistiensa sekä faniensa kautta elävää musiikkia, jolla on kyky tulla osaksi kuuntelijaansa jokapäiväistä elämää ja itse rakennettua identiteettiä monella eri tavalla. Haastattelukysymyksieni pohjalta luotu kokonaisuus pyrkimyksestä ymmärtää rockin vaikutuksesta faneihinsa tuotti tulosta, ja loi hyvän pohjan tutkimukselleni etsiessäni konkreettisia vastauksia. Rock-musiikilla on kyky näkyä miltei jokaisessa asiassa, mitä yksilö luo ja itsessään on: musiikki luo tapoja ottaa yhtyettä ympäröivään maailmaan ja luoda sekä kasvattaa itseään aina uudelleen ja uudelleen. Rock pystytään kokemaan inhimillisenä, elävänä olentona, joka auttaa kuuntelijaa - ikään kuin mentori, jonka avulla kulkea läpi elämän.

Jouduin tutkimuksen rajauksen ja liian pitkän tekstin välttämiseksi ottamaan haastateltavakseni vain kolme henkeä, vaikka useampi kuin kolme olisi tuonut tutkimukseen enemmän erilaista materiaalia. Tutkimustani voisi laajentaa siten, että keskityttäisiin musiikin rooliin eri ikäluokissa ja nuorten kehitysvaiheessa, lapsesta aikuiseksi. Sukupuolen ja seksuaalisuuden kokemukset musiikin kautta on myös aihe, joka tuli tutkimuksessani useasti esiin ja jota haluaisin tutkia laajemmin gradussani. Tämä kandidaatin tutkielma on rajallinen myös siksi, että keskityn tässä pitkälti rock-musiikin vaikutukseen yksilön ulkoisessa tyyliässä, vaikka ymmärrän tutkijana, että identiteettiin kuuluu paljon muutakin kuin ulkoinen tyyli, jonka yksilö valitsee itselleen. Itsensä ilmaisu on kuitenkin hyvin suuri osa sitä, miten yksilö kokee itsensä ja valitsee itselleen tietynlaisen tavan ilmentyä muulle maailmalle. Itsensä löytäminen omasta suosikkimusiikistaan on tärkeä ja auttava askel oman identiteettinsä paikantamiseen ja oman minuuden löytämiseen.

6 Lähteet

- Adair, Luke & Slevin, Julia (2023) "The 1980's – Focus Fashion: Fashion in Rock Music Through the Decades". *Wmsc*. <https://wmscradio.com/the-1980s-focus-fashion-fashion-in-rock-music-through-the-decades>. (luettu 20.4.2025).
- Britannica (2025) "Glam Rock" <https://www.britannica.com/art/glam-rock>. (luettu 20.4.2025).
- Cambridge Dictionary (2025) "English meaning: Fan" <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/fan>. (luettu 13.4.2025).
- Connell, John & Gibson, Chris (2003) *Sound Tracks: Popular Music, Identity, and Place*. London ; Routledge.
- DeNora, Tia (2000) *Music in Everyday Life*. Cambridge: Cambridge-Obeikan.
- Dorff, Violette (2025) "The 1970s, More Than Just Music: A Fashion Era". *The Walk*. <https://www.thewalkmag.com/blog-2-3/the-1970s-more-than-just-music-a-fashion-era>. (luettu 10.5.2025).
- Duffett, Mark (2013) *Understanding Fandom: An Introduction to the Study of Media Fan Culture*. New York: Bloomsbury.
- Juvonen, Tuula & Rossi, Leena-Maija & Saresma, Tuula (2012) *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino.
- Kielten keskus ja Kielikone Oy (2024) "Vintage". *Kielitoimiston sanakirja*. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/vintage>. (luettu 14.3.2025).
- Merriam-Webster (2025) "Vixen" <https://www.merriam-webster.com/dictionary/vixen>. (luettu 11.4.2025).
- Ragan, Anna (2019) "Music and Fashion in the 1960s". *Medium*. <https://medium.com/@anna4ragan/music-and-fashion-in-the-1960s-7b187826eeec>. (luettu 13.5.2025).
- Suomi sanakirja (2025) "Eskapismi" <https://www.suomisanakirja.fi/eskapismi>. (luettu 28.3.2025).
- The Fashionisto (2025) "1960s Men's Fashion: Popular Clothes That Defined the Decade" <https://www.thefashionisto.com/60s-fashion-men/>. (luettu 10.5.2025).
- Tieteen termipankki (2025) "Identiteetti" <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Ihmistieteet:identiteetti>. (luettu 5.2.2025).
- Victoria and Albert Museum (2025) "An introduction to 1960's fashion" <https://www.vam.ac.uk/articles/an-introduction-to-1960s->

fashion?srsltid=AfmBOoqu8uzDE27Y1PrGcxhv3HYDpy4mZ95FOVatHpukNhE0tE-
paaUtB. (luettu 5.5.2025).